

بررسی ریسک جهانی در سال ۲۰۲۱

ارائه دهنده: کمیسیون مدیریت، اقتصاد، بازرگانی و
امور
حقوقی

زمستان ۹۹

معرفی گزارش‌ها

نام: گزارش ریسک کشور ایران

تاریخ انتشار: ژوئن ۲۰۱۹

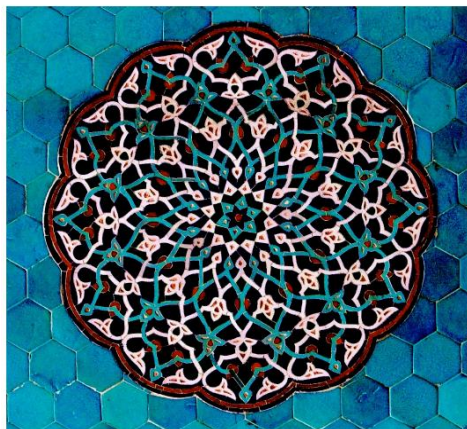
مرجع تهیه: مرکز جهانی مطالعات

استراتژیک دانشگاه ناوارا

وبسایت: www.unav.edu

IRAN
COUNTRY RISK REPORT / JUNE 2019

Claudia Asiain, Marta Morrás, Ignacio Urbasos

Universidad
de Navarra

موارد زیر مورد بررسی قرار خواهند گرفت:

- تحلیل وضعیت ریسک‌های ایران
- سناریوهای آینده صنعت نفت در ایران
- سناریوهای آینده روابط ایران و آمریکا

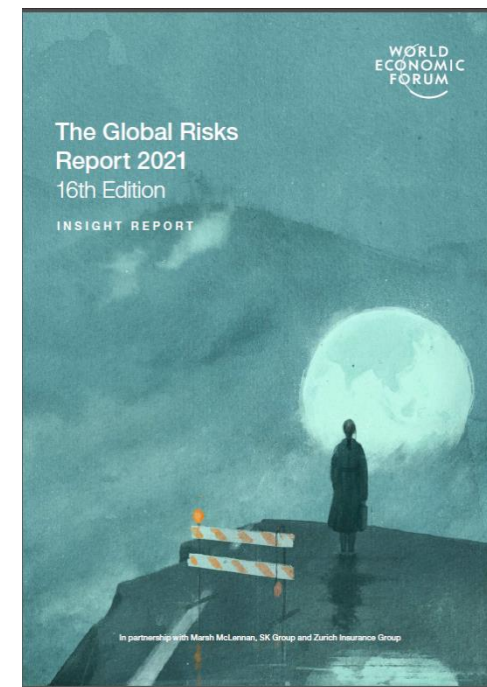
WORLD
ECONOMIC
FORUM

نام: گزارش ریسک جهانی ۲۰۲۱

تاریخ انتشار: ۱۹ ژانویه ۲۰۲۱

مرجع تهیه: مجمع جهانی اقتصاد

وبسایت: www.weforum.org

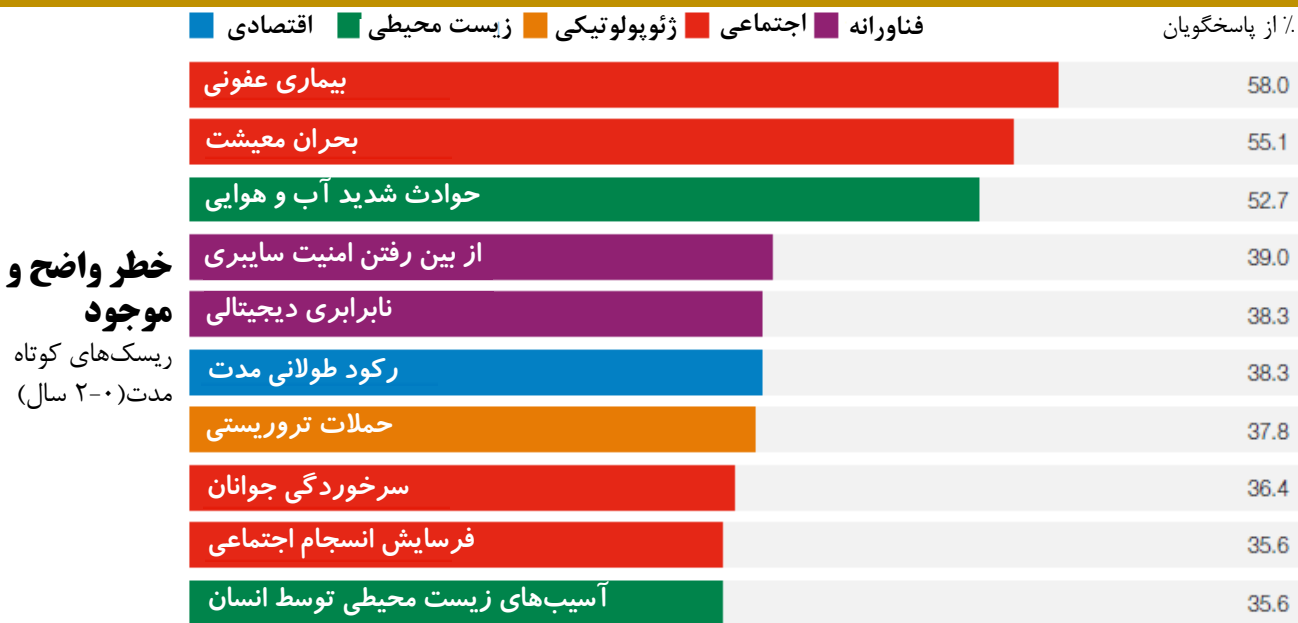

موارد زیر مورد بررسی قرار خواهند گرفت:

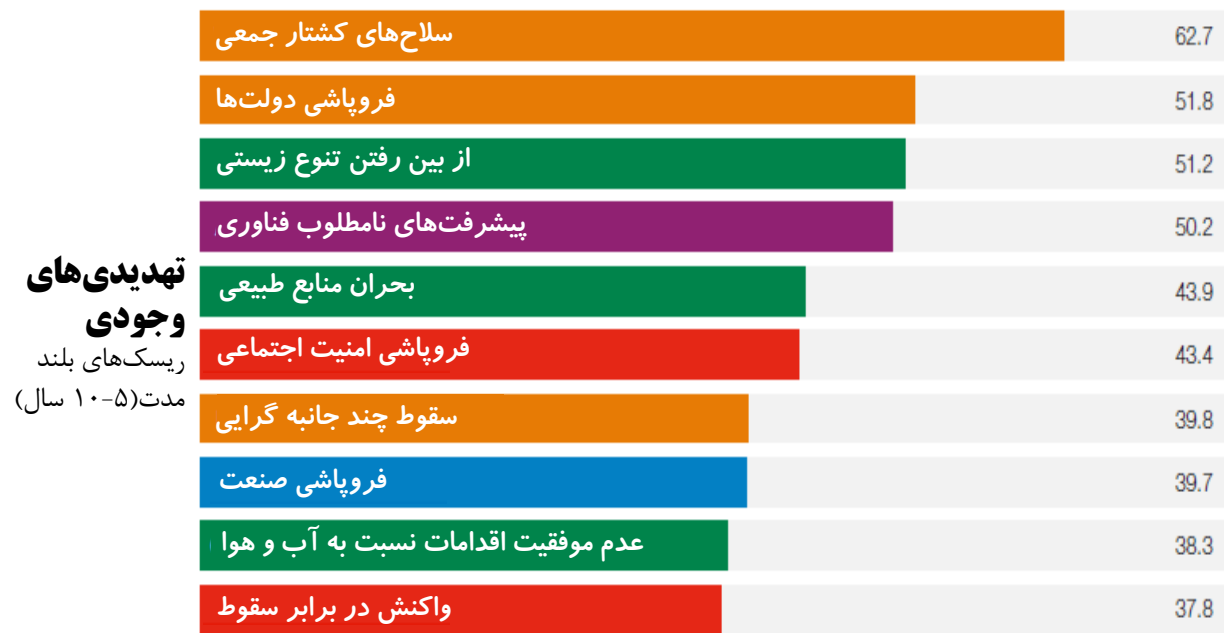
- نتایج نظرسنجی ریسک جهانی (GRPS)
- بررسی شکاف‌های آینده
- فرصت‌های سیاستی COVID-19
- جوانان در عصر فرصت‌های از دست رفته
- بررسی تاثیر سه‌گانه ناشی از بحران بر کسب و کارها

ریسک جهانی در سال ۲۰۲۱

نتایج آخرین بررسی‌های ریسک جهانی

یافته‌های کلیدی آخرین نظرسنجی جهانی ریسک‌ها (GRPS) در قالب نمودارهایی آورده شده است. محتوای این نمودارها شامل ریسک‌های اقتصادی، زیست‌محیطی، ژئوپولوتیک، اجتماعی و فناورانه می‌باشد. این ریسک‌ها بر اساس افق زمانی کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت مرتب شده است.

مهمترین ریسک‌ها بر اساس افق زمانی

ریسک‌های ذکر شده بر اساس
نظرسنجی مجمع جهانی اقتصاد
می‌باشد. در این میان بعضی
مسائل کلیدی بصورت کمرنگ
مطرح شده که نقطه کور این
نظرسنجی بوده و بسیار مهم و
حیاتی می‌باشند. این ریسک‌ها
شامل موارد زیر می‌شوند:

- ناموفق بودن اقدامات
اقلیمی
- سرخوردگی جوانان

کوتاه مدت:

- وخیم شدن سلامت روان
- بحران معیشت
- بیماری‌های عفونی

میان مدت:

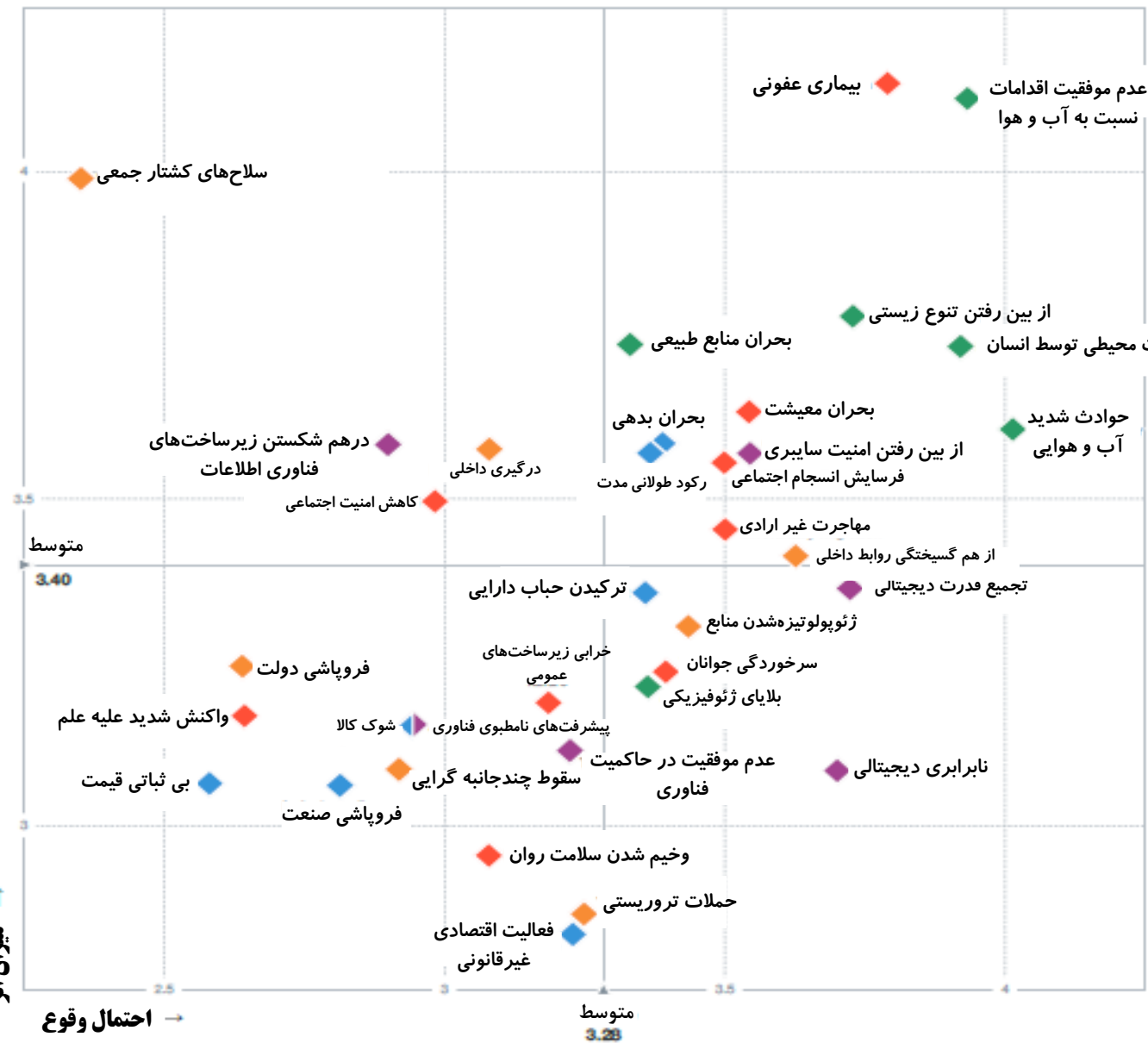
- خرابی زیرساخت‌های فناوری
اطلاعات
- ژئوپلیتیزه کردن منابع
- بی‌ثباتی قیمت

بلند مدت:

- سلاح‌های کشتار جمعی
- سقوط چند جانبه گرایی
- سقوط دولت‌ها

تصویر کلی از ریسک جهانی در سال ۲۰۲۱

ریسک‌های مستخرج از نظرسنجی جهانی (GRPS) بر اساس احتمال وقوع و میزان تاثیر در شکل نمودار روبرو قرار داده شده‌اند. همچنین ده ریسک با بیشترین میزان اثر و بیشترین احتمال وقوع نیز مشخص شده است.

طبقه‌بندی ریسک‌ها

- ◆ اقتصادی
- ◆ زیست محیطی
- ◆ ژئوپولو تیکی
- ◆ اجتماعی
- ◆ فناورانه

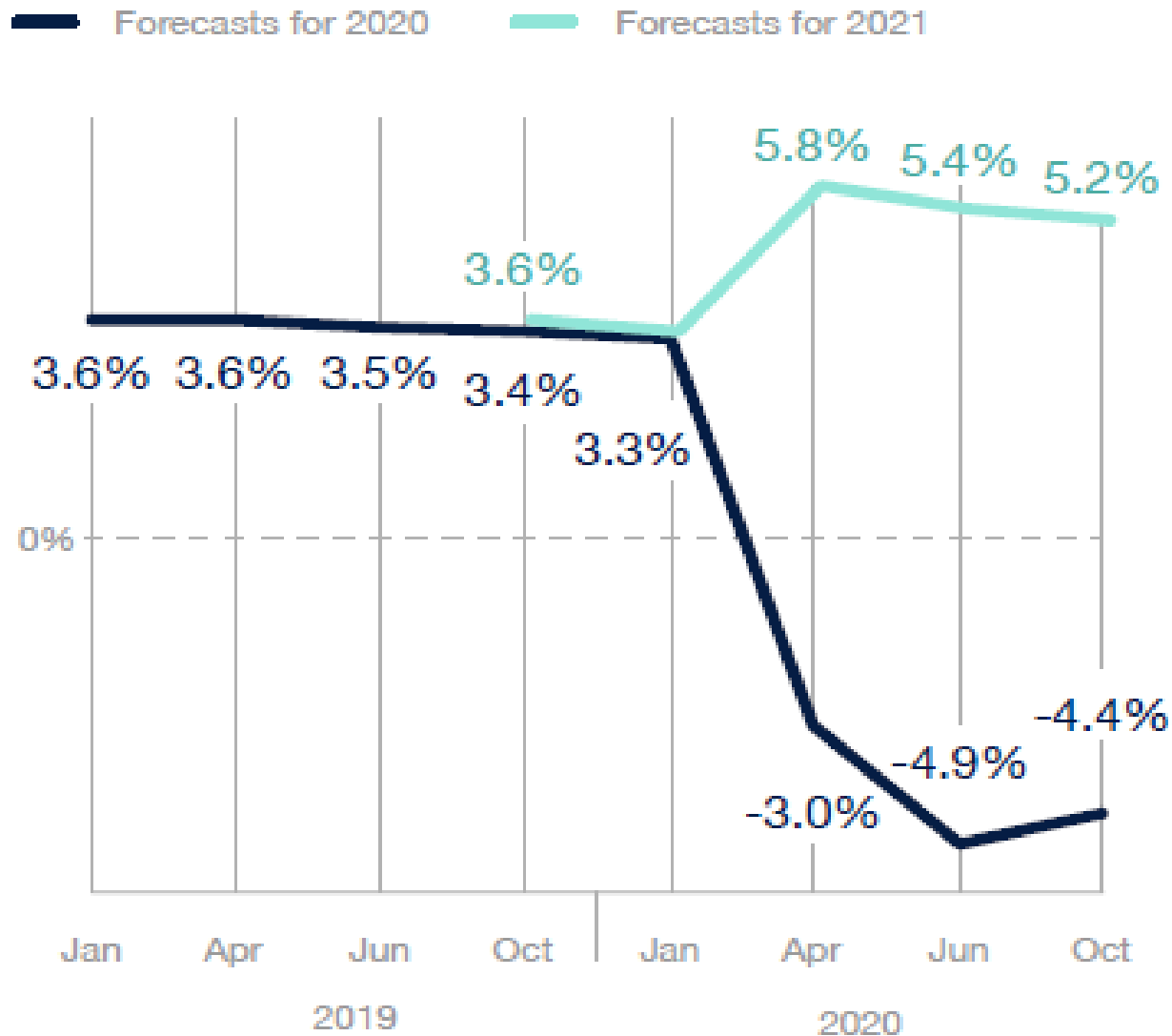
محتمل‌ترین ریسک‌ها

1. حوادث شدید آب و هوایی
2. عدم موفقیت اقدامات نسبت به آب و هوا
3. آسیب‌های زیست محیطی توسط انسان
4. بیماری عفونی
5. از بین رفتن تنوع زیستی
6. تجمع قدرت دیجیتالی
7. نابرابری دیجیتالی
8. از هم گسیختگی روابط داخلی
9. از بین رفتن امنیت سایبری
10. بحران معیشت

موثرترین ریسک‌ها

1. بیماری عفونی
2. عدم موفقیت اقدامات نسبت به آب و هوا
3. سلاح‌های کشتار جمعی
4. از بین رفتن تنوع زیستی
5. بحران منابع طبیعی
6. آسیب‌های زیست محیطی توسط انسان
7. بحران معیشت
8. حوادث شدید آب و هوایی
9. بحران بدهی
10. درهم شکستن زیرساخت‌های فناوری اطلاعات

شکاف‌های آینده

اقتصادی

- اقتصاد جهانی اکنون در عمیق‌ترین بحران خود در زمان صلح فرو رفته است.
 - انتظار می‌رود که تولید جهانی در سال ۲۰۲۰، ۴.۴٪ کاهش یابد. این کاهش در مقایسه با بحران مالی ۲۰۰۸-۲۰۰۹ که باعث شد اقتصاد جهان ۰.۱٪ کاهش یابد بسیار نگران‌کننده است.
 - انتظار می‌رود شرایط اقتصادی باعث افزایش نابرابری در بسیاری از کشورها شود. تاثیر اقتصادی در مناطق مختلف متفاوت است.
 - انتظار می‌رود که منطقه یورو و آمریکای لاتین در سال ۲۰۲۰ بیشترین انعقاد را داشته باشند و تأثیرات طولانی مدت بشردوستانه می‌تواند با سطح پایین‌تر حمایت مالی و تعداد کمتری از نیروهای امدادی تشدید شود.
- نمودار روبرو چشم انداز اقتصادی جهان و به روزرسانی‌های فصلی را برای سال‌های ۲۰۱۹، ۲۰۲۰ و پیش‌بینی سال ۲۰۲۱ را به تصویر کشیده است.

شکاف‌های آینده

سلامت

- تا بحال نزدیک به ۱۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان به COVID-19 مبتلا شده و بیش از ۲ میلیون نفر جان خود را از دست داده‌اند.
- تأثیرات طولانی مدت سلامتی ناشناخته باقی مانده است (یک بررسی نشان داد که ۹۰٪ از بیماران بهبود یافته COVID-19 هنوز از عوارض جانبی جسمی و روانی مانند سن (کاهش چشایی)، آنوسمی (از دست دادن بو)، بی نظمی و خستگی رنج می‌برند).
- بیمارستان‌های جهان به سرعت تحت فشار قرار گرفته و کمبود تجهیزات پزشکی به چشم می‌خورد.
- متخصصان با اضطراب، افسردگی، ترس و انزوا دست و پنجه نرم می‌کنند.
- در برخی کشورها استرس مالی، جسمی و روحی باعث شده است که بسیاری برای ترک کار یا ترک حرفه برنامه ریزی کنند

اجتماعی

- همه‌گیری ویروس کرونا سال‌ها پیشرفت در کاهش فقر و نابرابری جهانی را کاهش می‌دهد و به انسجام اجتماعی و همکاری جهانی که قبل از ابتلا به ویروس در حال تضعیف بود، آسیب می‌رساند.
- مسیر دستیابی به اهداف توسعه پایدار سازمان ملل تا سال ۲۰۳۰ برای جهان پیچیده خواهد شد.
- اختلال ناگهانی در تعاملات اجتماعی و سرخوردگی جوانان از دیگر خطرات ناشی از ویروس کرونا می‌باشد.
- شکاف‌های بهداشت عمومی، نابرابری دیجیتال، نابرابری‌های آموزشی و بیکاری ممکن است انسجام اجتماعی را از بین ببرد.

شکاف‌های آینده

سیاسی

- سقوط دولت‌ها یک تهدید طولانی مدت است. از جمله دلایل آن را می‌توان خطرات "بحران بدهی"، "فروپاشی امنیت اجتماعی"، "نابرابری دیجیتال" و "سرخوردگی جوانان" ذکر کرد. ایجاد "بحران‌های معیشتی" در سطح جهانی نیز از دیگر دلایل عمده خواهد بود.
- اختلافات قبل از همه‌گیری در بسیاری از کشورها در حال افزایش بوده است. در حالی که اقدامات فاصله‌ی اجتماعی اعتراضات مردمی را در سال ۲۰۲۰ به طور موقت قطع کرد، این اقدامات در کشورهایی از بلاروس تا فرانسه، آلمان، روسیه، سودان و ایالات متحده از سر گرفته شد.
- موضوعات سیستمی که باعث اعتراض در سال ۲۰۲۰ شدند شامل فساد، نابرابری نژادی و خشونت پلیس است.
- در برخی کشورها، عدم پاسخگویی کافی به COVID-19 و یا اقدامات بسیار سختگیرانه موجبات نارضایتی عمومی را فراهم کرده است.

زیست محیطی

- بدون انسجام اجتماعی و بسترهای بین‌المللی پایدار، بحران‌های فرامرزی آینده تأثیرات بیشتری خواهد داشت.
- مهمترین شکاف‌های پنهان "کوتاهی در اقدامات نسبت به تغییرت آب و هوایی" و "از بین رفتن تنوع زیستی" است.
- در نیمه اول سال ۲۰۲۰، زمانی که COVID-19 اکثر اقتصادها را مجبور به تعطیلی کرد، انتشار CO2 در سطح جهانی ۹ درصد کاهش یافت. این اتفاق پس از بحران سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹ نیز رخ داد ولی انتشار گازهای گلخانه‌ای دوباره برگشت. تلاش‌های جمعی برای جلوگیری از تکرار این تجربه همزمان با ظهور اقتصادها لازم است.
- عدم اقدام به طور حتم منجر به تأثیرات فیزیکی فاجعه بار و آسیب اقتصادی شدید می‌شود که نیاز به پاسخگویی‌های سیاسی پرهزینه دارد.

فرصت‌های سیاستی COVID-19

چارچوب تحلیل

فرمول بندی دقیق چارچوب های تحلیلی که یک دید کل نگرانه و مبتنی بر سیستم از تأثیرات ریسک داشته باشند. این کار منجر به بررسی قابلیت های پاسخگو در برابر بحران های در حال ظهور و سناریوهای آینده نگر می شود.

قهرمانان ریسک

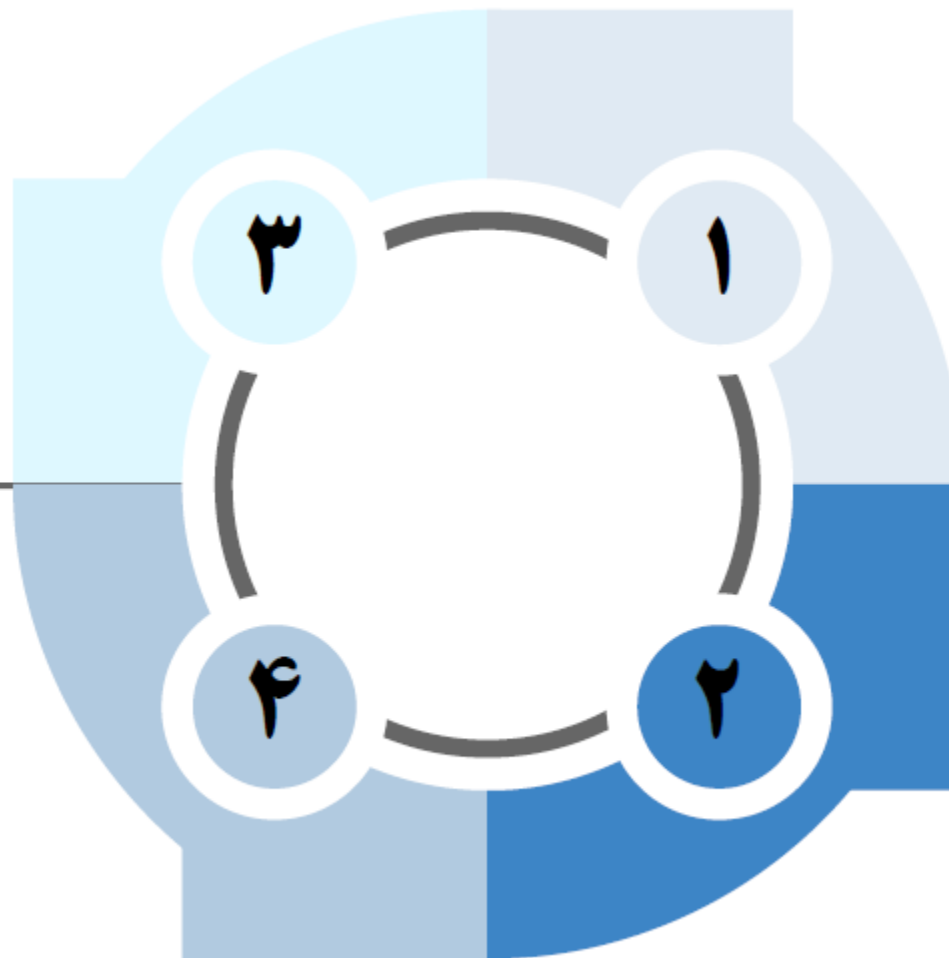
سرمایه گذاری در افرادی که می توانند ذینفعان مختلف را برای تحریک نوآوری در تجزیه و تحلیل ریسک، توانایی های مالی و پاسخگویی و بهبود روابط بین کارشناسان علمی و رهبران سیاسی گردهم آورند. حتی با وجود قهرمانان ریسک، اهمیت توجه رهبری به ریسک در بالاترین سطح در تجارت و دولت به هیچ وجه کاهش نمی یابد.

ارتباطات

اکثر بحران ها به واکنش های جامعه نیاز دارند اما سردرگمی و سرخوردگی می تواند تلاش ها برای ایجاد اعتماد و همسویی بین مسئولیت ها را بین بخش دولتی، بخش خصوصی، جوامع و خانوارها تضعیف کند. منظور از این فرصت بهبود وضوح و ثبات ارتباطات در شرایط بحران و مبارزه با اطلاعات نادرست.

مشارکت بخش دولتی و خصوصی

بررسی اشکال جدید مشارکت عمومی و خصوصی در زمینه آمادگی برای ریسک در فناوری، تدارکات و تولید. این همه گیری نشان داده است که وقتی دولت ها بخش خصوصی را برای پاسخگویی به چالش های کلان درگیر می کنند، اگر ریسک ها و پاداش ها به طور عادلانه تقسیم شده و حاکمیت مناسب برقرار باشد، نوآوری به عنوان راه حل پاسخگو خواهد بود.

جوانان در عصر فرصت‌های از دست رفته

چشم انداز این نسل قبلاً با تخریب محیط زیست، افزایش نابرابری (در انواع مختلف - جنسیت، بین نسلی، اقتصادی و قومی)، درجات مختلف خشونت و نابسامانی‌های اجتماعی ناشی از تحول صنعتی فناوری محور کاهش یافته بود. در حالی که جهش دیجیتالی فرصت‌هایی را برای برخی از جوانان به وجود آورد، بسیاری از آن‌ها اکنون در عصر یخبندان اشتغال ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا وارد بازار کار می شوند.

شکندگی سیستم آموزش، حداقل ۳۰٪ از جوانان فاقد فناوری برای حضور در آموزش از راه (آموزش مجازی) دور هستند.

تعطیلی مدارس باعث افزایش نابرابری های جوانان در جوامع می شود.

تجربه دو بحران در یک دهه. بحران مالی سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹ و بحران همه‌گیری ویروس کرونا

تنهایی و اضطراب در جوانان در اقتصادهای پیشرفته به عنوان یک "اپیدمی" توصیف شده و سلامت روان برای ۸۰٪ کودکان و جوانان در سراسر جهان رو به زوال است.

آشفتگی اشتغال، پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹ بیکاری جوانان افزایش یافت و تحولات ضعیف ساختاری تا حد زیادی نتوانسته است بیکاری سیستماتیک جوانان، به ویژه در خاورمیانه و شمال آفریقا را کاهش دهد.

سه‌گانه ناشی از COVID-19 در آینده کسب و کارها (مزایا و معایب)

افزایش نظارت عمومی

COVID-19 نابرابری‌های سیستماتیک زیادی را در اقتصاد در تمام سطوح ثروت ایجاد کرده است. اگرچه چالش‌های فوری اشتغال توجه عمومی را به خود جلب می‌کنند، مشاغل باید این خطرات جامعه را از پایین به بالا پیش‌بینی کرده و پاسخ دهند. این که تجارت تأثیرات مثبتی در جامعه دارد، اعتقادی است که توسط تعداد فزاینده‌ای از مردم زیر سوال می‌رود.

- در یک نظرسنجی، فقط یک سوم پاسخ دهندگان معتقد بودند که تجارت با همکاری با سازمان‌های غیر دولتی (NGO) یا دولت به خوبی عمل می‌کند.
- اقتصادهای پیشرفته شاهد پرونده‌های قضایی بیشتری درباره شرکتها در زمینه موضوعاتی از جمله خطر آب و هوا هستند.
- رشوه و فساد اداری همچنان مسئله نگران کننده شهروندان در بسیاری از اقتصادها است.

طغیان ناشی از فناوری

هنوز مشخص نیست که آیا دولت‌ها و جامعه تسلط روزافزون تعداد کمی از بازیگران بزرگ (با درآمد بیشتر از بسیاری از کشورها) را خواهند پذیرفت یا خیر. آن‌ها قادر به دفع چالش‌های قانونی و گسترش نفوذ خود در صنایع و دستور کارهای دولتی هستند.

- COVID-19 هیبریداسیون دیجیتال-فیزیکی کسب و کارها که توسط انقلاب صنعتی چهارم فعال شده تسریع کرده است.
- ۲۳٪ درصد از ۵۰۰ سهام برتر در بازار بورس سهام نیویورک (شاخص S&P 500) در ژانویه ۲۰۲۱ متعلق به پنج غول فناوری بوده است.
- افزایش نگرانی سیاست‌گذاران در مورد مسائل ضد انحصاری، آسیب‌های دیجیتالی، اطلاعات غلط و پیامدهای مالکیت خارجی برای امنیت ملی و حریم خصوصی داده‌ها

- همکاری با دولت‌ها برای تقویت انعطاف‌پذیری، افزایش کارایی و ارائه خدمات جدید هدفمند
- ایجاد اکوسیستم‌های تجاری جدید و کاهش اختلافات دیجیتالی توسط خدمات مبتنی بر فناوری
- کمک به تعیین اهداف پایداری و تدوین استانداردها در شرکت‌های کوچک موجود در زنجیره ارزش شرکت‌های بزرگ

اقدامات سطح ملی

بقا و بهبودی بسیار حیاتی بوده و فشار برای اطمینان از هر دو جنبه در دنیای پسا کرونا در حال افزایش است و در عین حال حفظ امنیت ملی یک مسئله حیاتی برای دولت‌ها می‌باشد. اینکه دولت‌ها خسارات ناشی از COVID-19 را چگونه مدیریت کنند، خطرات پیش روی کسب و کارها را شکل می‌دهد.

- شرکت‌های کوچک و متوسط بیشترین ضربه را از این بحران خورده‌اند (۲۰٪ شرکت‌های کوچک و متوسط در آمریکا و چین تعطیل شده‌اند).
- حمایت‌گرایی تقویت شده ممکن است هزینه‌ها و عدم اطمینان را در محیط کسب و کار افزایش دهد.
- مشاغل تحت مالکیت زنان بدون توجه به جغرافیا و نوع بازار، بیشتر تحت تأثیر قرار گرفته‌اند. دلیل تین امر فعالیت در بخش‌های خدمات غذایی، خرده‌فروشی و حضور در محل کار است.

- ایجاد زمینه‌ای برای کاتالیزاسیون بهبودی سبز(با توجه به ضروریات توافق نامه پاریس)
- ایجاد زمینه برای اهداف توسعه پایدار در سال ۲۰۳۰
- کمک به کسب و کارها برای حصول اطمینان از پایداری به عنوان ستون اصلی کسب و کار

- ایجاد مشاغلی که ارزش‌های اجتماعی را منعکس می‌کنند.
- بهبود و رشد اقتصادی گسترده و پایدار
- تقویت اعتماد جامعه و کاهش نابرابری

تحليل ريسك‌هاى ايران

ریسک‌های پیش روی کشور

رشد سریع اعتبار به بخش دولتی و سطح بالایی از وام‌های غیر عملکردی باعث به‌جود آمدن ریسک بالایی در این بخش شده است. وضعیت اخیر با توجه به رکود طولانی مدت، با همه‌گیری ویروس کرونا و پایین آمدن قیمت‌های بین‌المللی نفت، تشدید می‌شود.

ریسک بخش بانکی

دولت به دلیل مشکلات صادرات نفت خام در مواجهه با تحریم‌های ایالات متحده با افزایش کسری مالی روبرو است. همه‌گیری ویروس کرونا و کاهش قیمت نفت به این فشارها افزوده است. تلاش برای تنوع بخشیدن به درآمد به دور از نفت و گاز در یک اقتصاد ضعیف چالش برانگیز خواهد بود و درآمد مالیات همچنان ضعیف خواهد بود.

ریسک حاکمیت

شکاف زیاد بین نرخ ارز رسمی و غیررسمی همچنان پابرجا خواهد بود و سیاست پولی ضعیف و تورم بالا بر عدم تعادل شدید خواهد افزود. با این حال، گمانه‌زنی‌های بین‌المللی در مورد افزایش احتمال کاهش تحریم‌های ایالات متحده در حال حاضر منجر به تقویت جزئی ریال در بازار موازی شده است.

ریسک ارزی

ریسک سیاسی

تنش‌ها بین ایران و ایالات متحده همچنان بالا است - البته زمینه برای کاهش آن به وجود آمده است. خطر ناآرامی‌های اجتماعی تهدیدآمیز رژیم توسط اقتصادی که طی سه سال گذشته در رکود اقتصادی به سر می‌برد، افزایش می‌یابد و نتیجه آن افزایش بیکاری و کاهش شدید سطح زندگی است.

ریسک ساختار اقتصادی

وابستگی به هیدروکربن‌ها اقتصاد را در معرض تغییر قیمت و تولید نفت و گاز قرار می‌دهد. تحریم‌های ایالات متحده و بیماری همه‌گیر ویروس کرونا بر اعتماد سرمایه‌گذار تأثیر می‌گذارند.

چشم انداز صنعت نفت در سال ۲۰۳۰

سناریو C: تولید عالی ، مصرف کم

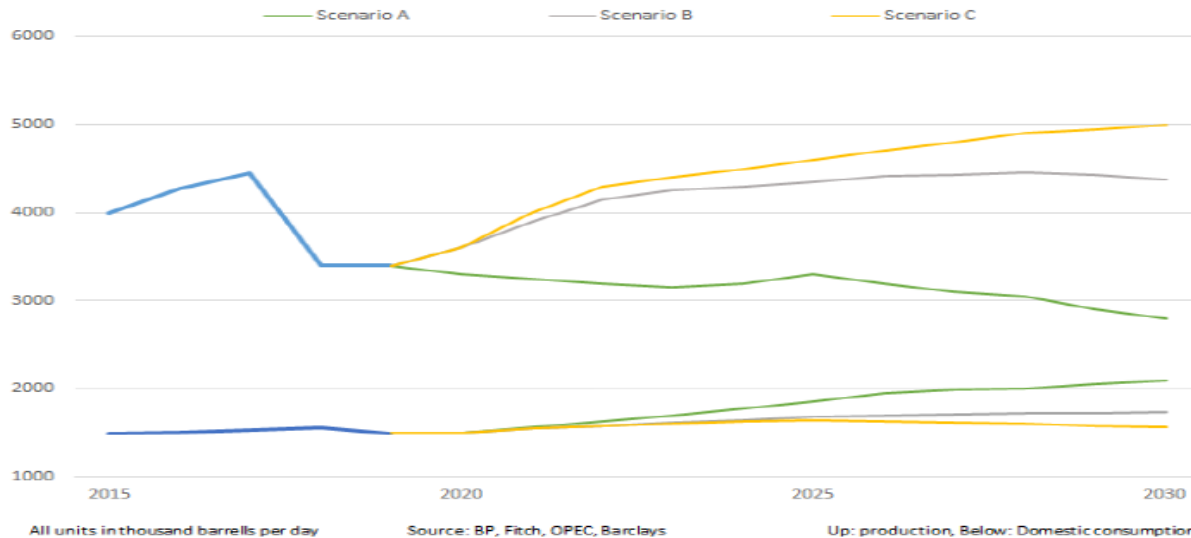
- ایران در پایان سال ۲۰۲۰، ۵ mbpd تولید می‌کند که به بالاترین میزان تولید از زمان انقلاب رسیده است.
- تولید گاز طبیعی افزایش می‌یابد و به جمهوری اسلامی اجازه می‌دهد سالانه حدود ۵۰ میلیارد مترمکعب از طریق خط لوله و به صورت LNG صادر کند.
- صنعت پتروشیمی از NIOC و موسسات خارجی پشتیبانی مالی شدیدی دریافت می‌کند که این بخش را به یک صادر کننده / سودآور تبدیل می‌کند،
- تقاضای داخلی از طریق اقدامات مالی تهاجمی که موجب بهره‌وری انرژی و منابع جایگزین انرژی، به ویژه تولید برق بادی و خورشیدی تأمین می‌شود.
- تحریم‌ها تا سال ۲۰۲۲ برداشته شده و قرارداد جدیدی امضا می‌شود.
- سپاه از بخش انرژی حذف می‌شود و سرمایه‌گذاری خارجی را کاهش می‌دهد و یک سیاست خارجی عمل‌گرایانه تر ایجاد می‌شود.
- اقتصاد آزاد شده و قرارداد جذاب تر نفت و گاز جایگزین IPC می‌شود.
- اشتراک برق با عراق و پاکستان به ایران اجازه می‌دهد تا به یک صادر کننده منطقه ای تبدیل شود.

سناریو A: تولید کم ، مصرف زیاد

- تولید نفت به دلیل تحریم‌ها و عدم کشف میدان‌های نفتی جدید کاهش می‌یابد.
- تولید گاز به لطف تحولات مداوم پارس جنوبی در سطح فعلی تثبیت می‌شود.
- صنعت پتروشیمی بدون اینکه به خودکفایی بنزین برسد و کمتر در بازارهای صادراتی رقابت کند، سطح تولید فعلی خود را حفظ می‌کند.
- روند تورمی دولت را تحت فشار قرار می‌دهد تا یارانه های انرژی را حفظ کند و منجر به سطح پایین بهره‌وری انرژی شود.
- مصرف داخلی نفت و گاز در حال رشد است که به طور چشمگیری از توانایی صادرات و درآمد خود می‌کاهد.
- تداوم رهبران سیاسی در ایران، آمریکا، عربستان سعودی و اسرائیل منجر به فشار اقتصادی شدید ناشی از تحریم‌ها می‌شود که بیش از ۵ سال ادامه دارد.
- تحت جامعه بین‌المللی متخاصم و فشار داخلی افزایش یافته، جمهوری اسلامی اقتصاد را بیشتر به بازیگران خارجی می‌بندد و باعث کاهش سرمایه‌گذاری خارجی و تجارت بین‌المللی با ریال بسیار بی ارزش می‌شود.

سناریو B: تولید بالا ، مصرف متوسط (به احتمال زیاد)

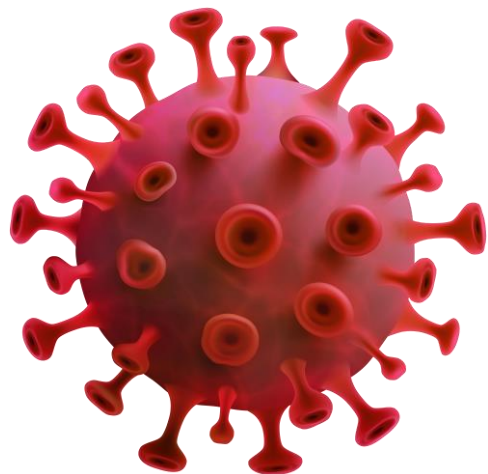
- پس از ۲ سال تحریم، تولید نفت با سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه از IOCs اروپا و آسیا تا پایان دهه بهبود یافته و در ۴.۴ mbpd در روز تثبیت می‌شود.
- تولید گاز افزایش می‌یابد و کشور را قادر می‌سازد از طریق خط لوله صادرات کند.
- تقاضای داخلی از طریق سیاست‌های مالی و توسعه منابع جایگزین انرژی تأمین می‌شود.
- تغییر در سیاست خارجی ایالات متحده تا سال ۲۰۲۲ توافق مشابهی مانند JCPOA را امکان‌پذیر می‌کند.
- پایان جنگ داخلی یمن و سوریه از شدت اقدامات سپاه و سیاست خارجی ایران می‌کاهد.
- اقتصاد نسبتاً به روی سرمایه‌گذاران خارجی گشوده شده و درجاتی از اتصال انرژی منطقه ای با موفقیت با ترکیه و عراق توسعه یافته است.

سناریوهای آینده روابط ایران و آمریکا

رادیکال	قطع روابط	آرامش	
پیروزی ترامپ در انتخابات	پیروزی ترامپ در انتخابات	پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات	انتخابات ریاست جمهوری آمریکا (۲۰۲۰)
پیروزی تندروها غربالگری نامزدها برای مردم چاره‌ای جز رأی دادن به آن گزینه باقی نمی‌گذارد.	تقویت روابط ایران با اروپا، چین و روسیه به میانه‌روها برای ادامه قدرت کمک می‌کند.	حفظ قدرت توسط اعتدال‌گرایان	انتخابات ریاست جمهوری ایران (۲۰۲۱)
ایران با دامن زدن به ناآرامی‌های اجتماعی و سرکوب سیاسی وارد رکود عمیق می‌شود. برنامه هسته‌ای غنی سازی اورانیوم با سطح بالا را از سر می‌گیرد.	اثرات تحریم‌ها کاهش می‌یابد. ناآرامی‌های اجتماعی کاهش می‌یابد اما مخالفت‌تندرها همچنان قوی است.	تحریم‌ها برداشته شده و رشد اقتصادی منجر به ثبات اجتماعی می‌شود. تندروها پشتیبانی سیاسی خود را در میان ایرانیان از دست می‌دهند.	وضعیت داخلی ایران
اتحادیه اروپا از مواضع ایالات متحده در زمینه مقابله با سیاست خارجی و برنامه هسته‌ای ایران حمایت می‌کند. علاوه بر این، اتحادیه اروپا با تحریم‌های ایالات متحده موافقت دارد.	اتحادیه اروپا سازوکارهای مالی را با سایر کشورها برای دور زدن تحریم‌های ایالات متحده توسعه می‌دهد. روابط اتحادیه اروپا و ایالات متحده در نتیجه اختلافات استراتژیک در سیاست خاورمیانه رو به زوال است.	موج جدیدی از سرمایه‌گذاری‌ها و تجارت اتحادیه اروپا در ایران. اتحادیه اروپا در مذاکرات از رویکرد نزدیک به جمهوری اسلامی حمایت می‌کند.	نقش اروپا
تقویت اتحاد چین و روسیه و حمایت از موقعیت ایران برای تضعیف قدرت آمریکا. انگیزه‌های چین از تضمین‌های اقتصادی و روسیه از حضور استراتژیک در منطقه است. انسداد برجام	همکاری بین‌المللی علیه تحریم‌های فراسرزمینی آمریکا با ایران و اتحادیه اروپا. افزایش حضور در خاورمیانه از طریق اتحاد قوی چین و روسیه با حمایت سازمان ملل	چین و روسیه از طرح تمدید برای تجارت ایمن با ایران حمایت می‌کنند.	نقش چین و روسیه
ایران JCPOA را ترک می‌کند.	تداوم JCPOA بدون ایالات متحده و پیشنهاد تمدید.	پیوستن دوباره ایالات متحده به برجام	آینده JCPOA (برنامه جامع اقدام مشترک)
افزایش تنش روابط عربستان سعودی و ایران. ایران علیرغم مشکلات اقتصادی، مداخله در جنگ نیابتی را شدت می‌بخشد و تندروها پیشنهاد بسته شدن تنگه هرمز را می‌دهند	جنگ سرد بین ائتلاف عربستان سعودی و ایران، با حمایت روسیه و چین، بدون درگیری مستقیم نظامی. ثبات شکننده منطقه‌ای تحت بازدارندگی از یک جنگ کامل است.	سیاست خارجی ایران با رویکرد آشتی‌جویانه منافع اقتصادی را بر منافع ایدئولوژیک مقدم می‌کند. پایان جنگ داخلی سوریه تنش‌های منطقه‌ای را کاهش می‌دهد. سلب ارتباط تدریجی ایالات متحده از خاورمیانه.	روابط منطقه‌ای

ریسک‌های ناشی از COVID-19

سطح بین‌المللی

- کاهش تولید در جهان به دلیل شیوع کرونا ریسک‌های منفی قابل توجهی به همراه دارد.
- آسیب شدید به زنجیره تامین بین‌المللی
- کاهش تقاضای نهایی برای کالاها و خدمات یافته است (شوک‌های کوتاه‌مدت عرضه و تقاضا).
- زمان پایان کامل بیماری در جهان نامشخص است و عملاً این ریسک صادرات کالاهای غیرنفتی ایران خصوصاً به کشورهای همسایه و واردات مواد مورد نیاز (زنجیره تامین صنایع و کسب‌وکارهای داخلی) را شامل می‌شود.

سطح صنعت و کسب‌وکار

- شرکت‌ها با مشکلات فراوانی در زنجیره تامین مواد اولیه و لجستیک، کاهش فروش و بهره‌وری مواجه هستند (بخش عرضه).
- نگرش و انتظار مشتریان در حال تغییر است (بخش تقاضا) که پیامد آن افزایش ریسک‌های کسب‌وکارها است.
- کسب‌وکارهای فروش آنلاین، تولیدکنندگان محصولات غذایی و بهداشتی و شرکت‌هایی که قابلیت دورکاری دارند ریسک پایین تری را تجربه می‌کنند
- سایر کسب‌وکارها ریسک متوسط تا زیادی خواهند داشت.
- مهم‌ترین بخش‌هایی که در نتیجه شیوع بیماری با کاهش تقاضا روبه‌رو شده‌اند بخش‌های خدماتی هستند.

سطح ملی / اقتصادی

- کم شدن درآمدهای ارزی کشور متأثر از کاهش صادرات
- محدود شدن منابع درآمدی دولت متأثر از کاهش درآمدهای مالیات از کسب‌وکارها
- افزایش هزینه‌های دولت به واسطه تخصیص بودجه‌های بهداشتی، درمانی و حمایتی
- کاهش کمیت و کیفیت کمک‌های دولتی برای رفع موانع پیش روی کسب‌وکارها به دلیل کسری شدید بودجه
- عدم فعالیت بخشی از صنایع و کسب‌وکارها بر حجم کلی فعالیت‌های اقتصادی تاثیر دارد و به نوعی با کاهش فروش و تولیدات، درآمدها کاهش یافته و به تبع آن تعدیل نیروها و ورشکستگی بنگاه‌ها و در ادامه کاهش انواع درآمدهای مالیاتی را به همراه خواهد داشت.